

Okolnost na koju se tuženik poziva, a tužitelj ju poriče, da su se brodovi svakodnevno sretali u isto vrijeme na istom mjestu, pa da je tužiteljev brod uvijek izlazio iz luke po krmi tuženikova broda što bi značilo da su kritične zgođe oba broda bila u uobičajenim pozicijama ne može se uzeti kao dokaz o tužiteljevoj krivnji. Brodovi se mogu, ako to sigurnost plovidbe dopušta, mimoći na način koji im odgovara. No ako je sigurnost u pitanju, onda je izbjegavanje opasnosti od sudara vrhovni zakon za brod, koji ga ulazeći u luku, kad u njoj drugi brod vrši manevar izlaska, može izazvati.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 21.VI 1962.

Vijeće: Zvone Rihtman, Gabro Bađovinac, dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Primaocac tereta dužan je platiti vozarinu bez obzira da li je vozar s robom predao i vozni list iz kojega za primaoca proizlazi dužnost plaćanja vozarine - Na pravo vozara na platu vozarine ne utječu uvjeti kupoprodajnog ugovora

Tužitelj je vozar koji je prevezao nekoliko strojeva iz Zagreba u Slavonsku Požegu, gdje ih je predao tuženiku kao primaocu tereta. Tuženik nije platio vozarinu, navodeći da on nije sklopio ugovor o prijevozu, te da je vozarinu dužan platiti naručitelj prijevoza.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbi.

Tuženik se žalio, pa je drugostepeni sud rješavajući žalbu istu odbio, i potvrdio presudu prvostepenog suda.

Iz obrazloženja:

Obveza tuženikova na isplatu prevoznine nastala je u času preuzimanja prevezenog tereta. U smislu pravnih pravila po kojima se reguliraju pravni odnosi iz vozaarskog posla, vozar je dužan primaocu zajedno s robom predati i vozni list u kom su naznačeni troškovi prijevoza. U ovom spornom slučaju tužitelj tvrdi da je tuženiku takav vozni list u obliku prevoznice predao, a tuženik to poriče, pa je stoga potrebno ocijeniti utjecaj te činjenice na nastajanje obveze primaoca da vozaru plati prijevozne troškove i onda kad mu vozni list nije predan.

Ovaj sud smatra da na nastajanje obveze na isplatu vozareva potraživanja za izvršeni prijevoz nema utjecaja okolnost da li je prilikom predaje tereta predao primaocu i vozni list. Vozni list je isprava, koja služi za dokazivanje količine i kakvoće robe predane na prijevoz, adrese na koje se teret ima predati, i ugovorene

visine vozarine, te podliježe kao svaka druga isprava protudokazu u pogledu činjenica u njoj navedenih. Zbog toga se u pogledu nastajanja obveze primaoca tereta da isplati vozarevo potraživanje ima smatrati konstitutivna činjenica da je prijevoz izvršen, i da je primalac primio teret; nikako se takav konstitutivni značaj ne može pripisati samoj ispravi, koja protudokazom može biti obeskrepljena. Obveza primaoca tereta da plati prijevozne troškove i bez voznog lista slijedi i iz činjenice da nedostatak voznog lista ne sprječava primaoca tereta da prevezenu robu uzme u svoju vlast, pa da na temelju toga ističe zahtjeve, koji mu iz vršenja ovlaštenja da raspolaže robom proizlaze prema svakomu, pa i proti samom vozaru.

Na zauzeto stajalište nema utjecaja pitanje da li je u konkretnom slučaju prevozninu bio dužan platiti prodavalac ili kupac, jer su ti odnosi regulirani kupoprodajnom pogodbom u koju vozar ne ulazi. Primalac, koji je platio vozarinu koju u smislu kupoprodajne pogodbe nije bio dužan platiti, obračunat će izvršenu isplatu sa svojim prodavaocem.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 14.VIII 1962.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Vladimir Borić, dr Božidar Zubić

Propisi Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova o zastari potraživanja primjenjuju se i na čamce - Priznanje duga, da bi uvjetovalo prekid zastare, mora biti određeno i jasno

Stranke su sklopile ugovor o korištenju motornog čamca za prijevoz putnika morem. U sporu koji je medju njima nastao radi plaćanja vozarine, tužitelj je bio odbijen, jer je prvostepeni sud odredio da je njegovo potraživanje u smislu čl.21 Zakona o zastarjivosti potraživanja zastarjelo. Isto je tako prvostepeni sud utvrdio da zastara nije prekinuta priznanjem.

Tužitelj se žalio. Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih bitnih razloga:

Utruženo je potraživanje zastarjelo, ali ne prema propisima Zakona o zastarjevanju potraživanja, kako to pogrešno uzima prvostepeni sud, već na osnovu čl.128 st.1 Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova, jer se radi o potraživanju iz ugovora o iskorištavanju pomorskog broda.

Iz ugovora od 1.VII 1959., koji su stranke nazvale ugovorom o zakupu, vidi se da je predmet ugovora bio korištenje tuženikova motornog čamca za prijevoz putnika morem, uz uvjete sadržane u